

Forside

Bacheloroppgave

Studieprogram: BSSBAC Bacheloroppgave i sosiologi

Opptaksår: 2016

Er oppgaven konfidensiell? (skriv X)   NEI: X   JA: _____

Kan oppgaven benyttes til undervisningsformål (anonymt)? JA: X   NEI: _____

Forfatter(e)

Studentnr (6 siffre)	Kandidatnr (4 siffre)	Navn:
239953	4165	Henrik Lunde

Oppgavens tittel:

Hvordan fjellturer som en spesialisert lek kan være med på å påvirke unge voksne i Stavanger sitt selvbilde - En sosiologisk forståelse

---

Veileder: Ragnhild Johanne Sjurseike

Innholdsfortegnelse:

1.0	Innledning	s. 4
1.1	Min erfaring om fjelltur	s. 4
1.2	Valg av tema	s. 4-5
1.3	Problemstilling og avgrensing.....	s. 5-6
1.3.1	Problemstilling	s. 5
1.3.2	Avgrensing.....	s. 5-6
2.0	Teori	s. 7
2.1	Hva er selvbilde?	s. 7
2.2	George Herbert Mead	s.7-8
2.2.1	Selvet	s. 8-9
2.2.2	Menneskelig handling	s. 9-10
2.3	Spesialisert lek	s. 10
2.3.1	Mestringsfølelse og spenningsfaktor	s. 10-11
2.3.2	Frigjøring fra hverdagen	s. 11-12
3.0	Metode	s. 13
3.1	Metodevalg	s. 13-14
3.2	Valg av informanter	s. 14
3.3	Utarbeiding av intervjuguide	s. 14-15
3.4	Intervjuprosessen	s. 15
3.4.1	Utfordringer under intervjuet	s. 15-16
3.5	Anonymiseringsprosessen	s. 17-18
3.6	Begrensinger og utfordringer med studien	s. 18

4.0	Empiri og drøfting	s. 19
4.1	Risiko og mestringsfølelse	s. 19-21
4.2	En pause fra hverdagen og samfunnet	s. 21-22
4.2.1	Den naturlige samtalen.....	s. 23-24
4.3	Forhold til fellesskapet.....	s. 24-25
4.3.1	Fellesskapets normer.....	s. 25-26
4.4	Rolle som nordmann.....	s. 27-28
5.0	Konklusjon	s. 28
6.0	Litteraturliste	s. 29
7.0	Vedlegg	s. 30
7.1	Informasjonsskriv.....	s. 30-32
7.2	Intervjuguiden	s. 33

1.0 Innledning

Vi nordmenn liker å gå på tur i fjellet. Den norske turistforeningen (heretter forkortet DNT) ble stiftet i 1868 og har siden den gang vært en forkjemper for friluftslivet og for at flest mulig skal ta i bruk den norske natur. DNT nevner også en litt morsom fakta hvor foreningen i begynnelsen var forbeholdt en liten elite. Denne eliten besto av ivrige middelklasse-personer som hadde tid, samt penger nok til å oppleve naturen på fritiden. Før dem igjen var det engelske turister som var blant de første fjellvandrere i Norge (DNT, u.å.). Det å gå på tur i fjellet på fritiden kan dermed sies å være en nyere aktivitet for nordmenn av alle samfunnslag. En undersøkelse gjort av Statistisk sentralbyrå (heretter forkortet SSB) kan fortelle oss at i 1970 (hvor deltakerne er i alderen 16-74 år) var det rundt 30% av mennene og 20% av kvinnene som hadde vært med på en lengre fottur i fjellet. Denne prosentandelen har hatt en stigning i løpet av årene og i 2014 var den på 46% blant mennene og 39% blant kvinnene (SSB, 2015, s. 62). Fjellturer er altså ikke noe nytt her i landet og vi har alle etter hvert lært oss å ta det i bruk. Et år som kanskje var ekstra spesielt, er året 2020. I 2020 brøt koronapandemien ut og førte med sine restriksjoner. Da skulle 'alle' ut på fjelltur. Ifølge SSB sin levekårsundersøkelse fra 2020 var det 55% (hvor deltakerne var av begge kjønn, samt 16 år eller eldre) som hadde vært på en lengre fottur i skogen eller på fjellet (SSB, 2021).

1.1 Min erfaring om fjelltur

Jeg vil klassifisere meg selv som en ivrig turgåer og fjellvandrere. Helt siden jeg ble født har familien min dratt på fjellturer til så og si alle kjente topper her i Stavanger-området. Fjelltopper og nuter som f.eks. Dalsnuten, Bjørndalsfjellet, Vårlivarden og Lifjell, blir ofte besøkt av meg, familien min og mine venner. Når det er sagt var det først i senere år som voksen at jeg selv begynte å virkelig sette pris på disse fjellturene. Jeg har bevisst tatt i bruk fjellturer blant annet som en god treningsøkt, men også som en pause fra hverdagen og bylivet. En morsom fakta er at jeg under arbeid med denne bacheloroppgaven (da perioden januar - mai 2021) har gått på minst en, men ofte to fjellturer i uken. Jeg mener derfor det kan være trygt å si at jeg sitter på en del egne erfaringer og opplevelser fra fjellturer.

1.2 Valg av tema

Når det var tid for valg av tema til bacheloroppgaven ble jeg introdusert for et mulig tema som handlet om inngrep i norsk natur. Dette temaet kan sies å handle om hvorfor disse ulike inngrepene i norsk natur skapte så sterke reaksjoner hos noen. En videre bygging av dette

skapte interessen for å utforske nordmenn sitt forhold til den norske naturen. Jeg følte selv av egne erfaringer at fjellturer hadde gitt meg mye og betydde en god del for hvem jeg er – i hvert fall i mine egne øyne. Dette var noe for jeg måtte utforske mer og finne ut hva sosiologien kunne gi meg til svar. Jeg har også lest boken ‘Hyttetur frå helvete’ (2019) av komiker Are Kalvø. Denne boken har en humoristisk tone til forholdet mellom Norge og fjellturer, hvor Kalvø utforsker sine venners sterke forhold til naturen. Boken var en veldig morsom lesing og til stor inspirasjon for både valg av tema, samt metode.

1.3 Problemstilling og avgrensing

1.3.1 Problemstilling

Problemstillingen viser igjen i oppgavetittelen: *‘‘Hvordan fjellturer som en spesialisert lek kan være med på å påvirke unge voksne i Stavanger sitt selvbylde – En sosiologisk forståelse.* Problemstillingen kommer da som følge av egen interesse og den teorien jeg så på som mest relevant for temaet. Jeg ønsket å utforske hvordan fjellturer kan påvirke selvbylde og ‘unge voksne i Stavanger’ er en følge av informantene sitt oppvekststed og aldersgruppe (18-25 år).

1.3.2 Avgrensing

Det har blitt gjort en del avgrensninger i denne oppgaven. Mesteparten av disse avgrensningene vil bli presentert og diskutert i større detalj i metodekapittelet. Som sagt så var det originalt en interesse om å utforske det norske folk sitt forhold til den norske naturen. Det er et stort tema med mange ulike innfallsvinkler. Jeg har derfor blant annet på grunn av egen interesse og tilgang til informanter, snevret det ned til å handle om unge voksne sitt forhold og erfaringer med fjellturer. Som svar til problemstillingen vil det ikke være stort fokus på aldersgruppe, kjønn eller geografisk oppvekststed. Teorien som tas i bruk er mer generell og ikke alder-, oppvekst- eller kjønnsspesifikk.

Videre gir oppgavens omfang og tidsrom noen begrensninger for hva som er aktuelt å kunne gjennomføre. Jeg bestemte meg derfor til slutt å gjennomføre halvstruktureerte intervju med 4 personer fra Stavanger om deres erfaringer fra fjellturer.

Teorier, begreper og sosiologer som blir tatt i bruk i denne oppgaven har også blitt avgrenset. For eksempel vil ikke personene som Mead, Simmel, Kjølrsrød og begreper de tar i bruk som identitet/selvet/selvbylde, ‘spesialisert lek’ bli representert ved sitt fulle da jeg har hentet ut

deler fra deres teorier som jeg syntes passet best og var mest relevant for å kunne svare på min problemstilling. Disse begrepene og teoriene er ofte hentet ut fra en større og mer omfattende kontekst og har blitt forenklet, samt tolket av meg i forhold til fjellturer. Hva som forstås med f.eks. selvet og identitet kunne ha vært en egen stor omfattende oppgave. Mead sin teori om selvet og delene jeg har hentet fra 'den spesialiserte leken' kan sies å ha et stort fokus på andre personers reaksjoner. Det er på grunn av dette oppgavens fokus blir lagt på selvbildet.

Denne oppgaven er heller ikke laget for å bekrefte eller avkrefte de teorier og begreper som tas i bruk. De fungerer heller som verktøy jeg tar i bruk i et forsøk på å forklare det informantene bringer til oppgaven. Jeg kommer også f.eks. ikke til å diskutere i hvor stor grad fjellturer kan sies å være en spesialisert lek. Når det er sagt blir fjellklatring nevnt som et eksempel (Larsen, 2008, s. 108) og kan tenkes å være nærliggende, samt dele egenskaper med nettopp fjellturer.

Til slutt har oppgaven også et utgangspunkt i en egen interesse og erfaring. Dette vil ikke bli representert i diskusjonen eller som svar til problemstillingen. Verdier, synspunkter og fortellinger som kommer frem i empiridelen vil dermed bare fokusere på informantene.

2.0 Teori

I dette kapitlet vil jeg presentere teoriene og begrepene jeg har valgt å ha i fokus for denne oppgaven. Jeg vil først gjennom Schiefloe kort si hva vi forstår med selvbildet og identitet. Deretter vil jeg presentere sosiologen George Herbert Mead og hvordan hans teori om selvet og menneskelig handling forstås i forhold til selvbildet. Fjelltur som aktivitet og påvirkning av selvbildet kommer mest i fokus når jeg så presenterer Kjølørød sitt begrep om ‘den spesialiserte leken’.

2.1 Hva er selvbildet?

Schiefloe sier at selvbildet forteller oss *hvordan* vi er. Utviklingen og interaksjon av selvbildet er da basert på ens egen tolkning av andres forventinger. Videre er slik tolkning avhengig av at en kan sette seg inn i en annen persons sted (Schiefloe, 2015, s.294-295). For å gi en forklaring på hvordan vi utvikler vårt selvbilde har jeg valgt å ta i bruk George Herbert Mead.

Videre sier Schiefloe at nært knyttet til selvbildet er individuell identitet – *hvem jeg er*.

‘‘Denne selvoppfatningen forstås best som et produkt av en individuell konstruksjonsprosess, der både personlige, sosiale og kulturelle elementer inngår. Den personlige delen av identiteten har å gjøre med oppfatningen av egne egenskaper og kvaliteter, mens de sosiale og kulturelle delene dreier seg om opplevelsen av tilhørighet til og fellesskap med grupper eller kategorier’’ (Schiefloe, 2015, s. 180). Sosial og kulturell identitet er derfor også med på å uttrykke identifikasjon – *hvem vi identifiserer oss med og føler oss som en del av*. Nasjonalitet og identifikasjon er også naturlige sammenfallende fenomener. En er født i Norge og er sosialisert inn i norsk språk og kultur og har en følelse av å være nordmann (Schiefloe, 2015, s.181). I introduksjonen fikk vi et innblikk i Norges kultur og tradisjon for fjellturer. Hvis en person forbinder Norge med fjellturer og går på turer i fjellet, kan dette altså være med på å påvirke ens identifikasjon og selvbildet.

2.2 George Herbert Mead

Schiefloe sier det er vanlig å plassere de ulike sosiologiske teorier inn i ulike nivåer. Disse nivåene er makronivå, mesonivå og mikronivå. En mikroteori vil da være en teori som handler om menneskers adferd. Dette betyr da at mikroteorien forklarer hvorfor mennesker oppfører seg og handler som de gjør i gitte situasjoner (Schiefloe, 2015, s.76). George Herbert Mead er en sosiolog som er å finne innenfor Mikrointeraksjonismen (heretter forkortet MI) og opererer altså på et mikronivå. MI kom som en kritikk til Talcott Person og funksjonalismen

og presenterte et nyere synspunkt – hvor det ble gitt mer fokus, makt og frihet til aktørene. Det finnes to kjennetegn for MI som en sosiologisk teoriretning. Det første er at aktøren er i fokus. Aktøren er heller ikke bundet til verken ytre eller indre determinerende sosiale krefter. Av dette følger det at aktøren heller skaper sosial orden på en kompetent og fri måte. Det andre kjennetegnet er at MI i stor grad retter fokus mot konkret ansikt-til-ansikt samhandling. Dette går ut på å studere i detalj alle de teknikkene, redskapene, metodene, strategiene osv., aktørene tar i bruk når de på en aktiv og kreativ måte skaper og bevarer en meningsfull og ordnet sosial verden (Aakvaag, 2008, s. 63-64).

Symbolsk interaksjonisme (heretter forkortet SI) er en av to hovedretninger innenfor MI og bygger videre på pragmatismen. Mead er en av pragmatismens opphavsmenn og hovedmålet til pragmatismen er å vise at mennesket er et handlende, problemløsende og ikke et rasjonelt-tenkende dyr. Det som kjennetegner mennesket er altså at vi bruker tenkning, kunnskap, symboler, språk og kreativitet som redskaper til å mestre omgivelsene våre og skape en meningsfull og ordnet sosial verden. Mennesket er det Mead kaller for et symbol fortolkende og språkbrukende dyr. Med grunnlag i dette har da mennesket utviklet et meningsfullt og refleksivt forhold til tilværelsen. (Aakvaag, 2008, s.65-66). Schiefloe sier ‘‘Utgangspunktet for denne typen sosiologisk analyse er den meningen som aktører tillegger objekter, mennesker og sosiale situasjoner. (...) For å forstå menneskers adferd må vi identifisere deres verden av objekter. Objektene kan ikke beskrives som konkrete, ytre ting, men må forstås som mentale konstruksjoner eller oppfatninger’’ (Schiefloe, 2015, s.324). Meningen til disse objektene kommer altså gjennom aktørens tolkning og de viktigste tolkningsobjektene er andre mennesker og deres atferd (Schiefloe, 2015, s.324).

2.2.1 Selvet

Nå som vi har et lite innblikk i hvordan Mead tolker verden og mennesket, skal vi videre se på hva Mead sier i forhold til identitet (eller ‘selvet’ som han og andre sosiologer på hans tid ofte kalte det). Når Mead snakker om selvet, bygger det videre på tankegangen innenfor SI. Mead sier at det å ha et *selv* innebærer å ha *selvbevissthet*. Et selv oppstår når et menneske gjør seg selv til objekt for tanken og gjenstand for refleksjon. Kjernen i selvet sies å være selvbevissthet og en forutsetning for selvbevisstheten er da språket og språklig formidlet handling. Dette fordi det er språket som gjør det mulig for oss å reflektere og tenke ved hjelp av personlig pronomen som ‘jeg’ og ‘meg’. Når en da tenker og reflekterer tar en i bruk ‘jeg’ og ‘meg’ og gjør seg selv til objekt (Aakvaag, 2008, s.67-68).

Videre sier Mead at det er i språklig samhandling med andre at vi 'oppdager' oss selv. Ved å 'ta den andres perspektiv' eller 'ta den andres rolle' og vurdere hvordan han eller hun kommer til å reagere på det jeg tenker å si eller gjøre – vil en oppnå den distansen hvor en kan se seg selv utenfra og bli oppmerksom på seg selv. En gjør med andre ord seg selv til objekt for tanken (Aakvaag, 2008, s.67-68)(Schiefløe, 2015, s.294). Med dette forstås det kort sagt, at det først og fremst er gjennom interaksjon og tolkning av andres forventninger vi skaper eller påvirker vårt eget selvbilde.

Grunnlaget for hvordan vi tenker andre vil reagere på kaller Mead for 'den generaliserte andre'. Denne betegnelsen 'beskriver de allmenne normene og verdiene vi bruker som målestokk for å vurdere oss selv og vår egen atferd. Den generaliserte andre (...) omfatter det vi oppfatter som det relevante samfunnet. Det som oppfattes som relevant vurderingsgrunnlag, er imidlertid ikke det samme for alle. Mennesker med ulik sosial og kulturell bakgrunn utvikler ulike standarder og målestokker (...) Fordi vi beveger oss i ulike sosiale sammenhenger, kan vi også som enkeltpersoner skifte roller og oppføre oss etter ulike standarder''(Schiefløe, 2011, s 294). I introduksjonen ble det nevnt en tradisjon og kultur for fjellturer her i Norge. Med utgangspunkt i at aktøren ser på denne kulturen som relevant, og kanskje selv er delaktig, vil dette altså føre med noen normer og forventinger som vi tar i bruk når vi på en refleksiv måte skaper vårt eget selvbilde. Personer som går på fjelltur har altså mulighet til å tre inn og ut av ulike roller som de syntes passer best for den gitte samtalen med f.eks. andre turgåere. Samtidig vil en også gjøre dette når en f.eks. går alene og inntar den refleksive avstanden hvor en er i samtale eller diskuterer med seg selv.

2.2.2 Menneskelig handling

Synet på mennesket som refleksivt virker i stor grad inn på hvordan Mead tolker menneskelig handling. Menneskelig handling er ifølge Mead en meningsfull atferd hvor en på forhånd definerer hva slags situasjon en er i. Når en har gitt situasjonen en mening vil en handle og oppføre seg ut ifra den definisjonen. Hvis en f.eks. definerer en situasjon som 'slappe av hjemme og se på tv'-situasjon, vil en handle og oppføre seg i tråd med den gitte situasjonen (Aakvaag, 2008, s. 67). Med dette forstås det at personer kan gi ulike definisjoner til fjellturen de har satt seg som mål å gå. Her kan det tenkes utallige unike definisjoner til handlingen å gå på fjellturer. Dette er da opp til den kreative aktøren selv. Mulige eksempler på definisjoner kan tenkes å være: 'gå på fjellet for å klarne tankene'-situasjon eller 'gå på fjellet for å trene'-situasjon.

Videre sier Mead at handlende mennesker alltid befinner seg i denne refleksive tilstanden til den gitte situasjonen. I kraft av dette kan mennesker tenke gjennom situasjonen, teste ulike hypotetiske scenarioer, før en til slutt velger det alternativet som en foretrekker best (Aakvaag, 2008, s.67). Hvis vi bygger videre på eksempelet med å definere situasjonen som en 'gå på fjelltur for å klarne tankene'-situasjon, kan en her ta i bruk den refleksive avstanden til å prosessere og teste ut mulige løsninger på en utfordring en står ovenfor. Den mulige løsningen vil da være det som i aktørens øyne er det beste alternativet med tanke på egne interesser og hvordan aktøren tror andre kommer til å reagere.

2.3 Spesialisert lek

Lise Kjølrsrød er en norsk sosiolog som blant annet har stilt spørsmål til hva som får samlere, fjellklatrere, fuglekikkere o.l. til å investere tid og penger, samt emosjonell og intellektuell energi til disse aktivitetene. Svaret kan kort sies å være fordi slik aktivitet gir individet grunnlag eller mulighet til blant annet læring, sanseopplevelse, motorikk, mestring, fantasi, erkjennelse, meningsdanning og identitet. (Larsen, 2015, s.108). Jeg skal nå presentere noen kjennetegn for leken og hvordan disse kan kobles til fjellturer.

2.3.1 Mestringsfølelse og spenningsfaktor

Erving Goffman (1922–1982) er en sosiologi som også er å finne innenfor SI og da naturligvis deler likheter med Mead. Han sier det finnes en såkalt spenningsfaktor i spesialisert lek. Innenfor denne spenningsfaktoren finner vi at det at en lek kan være krevende, er nettopp noe som kan være med på å gjøre leken mer attraktiv eller gi en underholdningsverdi. Hvis vi setter dette sammen med situasjoner eller handlinger som inkluderer risiko (uansett mengde), gir det en person mulighet til å vise seg frem på måter som har psykologiske og sosiale konsekvenser. Goffman sier at selvet alltid står på spill. Med dette menes at et vellykket resultat vil kunne bygge opp om selvbildet gjennom egen og andres tiltro til personen sin utholdenhet, strategiske kløkt eller skjebnebestemte hell (Kjølrsrød, 2016, s.326)(Larsen, 2015, s. 114-116).

En opplevelse av at en fjelltur kan være krevende eller utsetter en for en viss mengde risiko er altså noe som kan gjøre den attraktiv. Muligheter for å kjenne på dette kan tenkes å være knyttet til f.eks. store høyder, vanskelige stier, bakker og mulighet for skader. Hvis en f.eks. klarer å takle høyden og komme seg 'helskinnet' opp til toppen, kan dette være med på å styrke ens eget bilde av seg selv, men også andres tiltro.

På en annen side vil da et mislykket fremstøt kunne medføre en tilsvarende tap av verdighet. En må da svelge et tap og forholde seg til det at en mislyktes. Dette kan påvirke selvet i negativ retning (Frønes og Kjølrsrød, 2016, s.326) (Larsen,2015,s. 114). Gevinsten kan altså være stor ved et vellykket resultat, men skulle en ikke klare å gjennomføre turen, kan det påvirke i negativ forstand. Et eksempel på dette kan da være hvis en person har høydeskrekk og ikke tørr å gå til toppen og se utsikten. Her kan det tenkes at personen opplever det om et nederlag eller at det kan minske andres tiltro til personen. Siden det er som Mead sier, gjennom andre at vi finner oss selv, kan dette ha en stor negativ innvirkning på ens selvbylde.

2.3.2 Frigjøring fra hverdagen

Kjølrsrød henviser også til Georg Simmel (1858-1918). Han trekker frem leken (eller 'Eventyret' som han kalte det) og hvordan den kan gi et frirom fra hverdagen. Simmel sier at den spesialiserte leken fungerer som en øy i livet. Dette på den måten at den i likhet med en øy skiller seg ut fra hverdagslivets struktur og orden. Leken har altså en særegen organisering, mening og opplevelse (Frønes og Kjølrsrød, 2016, s.325) Videre kan en bevisst, eller ubevisst 'ta med seg frustrasjoner, dilemmaer og spørsmål fra livet inn i leken. Der er det mulig å bearbeide tanker og følelser ved hjelp av konkrete metaforer eller andre symboler. I leken kan vanskelige og kanskje uforklarlige forhold i livet dvales ved, reflekteres over og redigeres uten at personer er så bundet av maktrelasjoner eller av andres meninger om faktiske forhold. Ikke desto mindre kan resultatet komme til anvendelse i det virkelige livet''(Larsen, 2015, s.113).

Simmel sier altså at leken gir rom for en pause fra de strukturene og kravene en kan møte på i hverdagen. Samtidig kommer vi ikke helt vekk fra alt av krav og forventinger. Som følge av blant annet en egen organisering, vil også leken stille krav i form av det Kjølrsrød kaller for konformitet. Konformitet forstås her som det at individer innordner seg eller opptrer i tråd med de gjeldene normer i en gruppe (Svartdal, 2020). Hvis en ser på seg selv og de andre som går fjellturer som en del av et fellesskap, kan det tenkes at dette fellesskapet vil stille noen forventinger eller normer for riktig adferd. De gruppeperspektivene som dannes i leken sin sosiale verden vil med andre ord bestå av eller ta opp kulturelle koder og verdier. Det som er verdt å merke seg her er at disse kulturelle kodene og verdiene ikke er sterkt bundet av omverden og de maktstrukturer en møter på i hverdagen (slik som Simmel sier). Lek er ifølge Kjølrsrød friere enn andre sosiale former og kan anvendes til mye mer enn en pause fra jobb og plikter. Den kan blant annet bli brukt til å bearbeide individuelle og kollektive erfaringer

(Larsen, 2015, s.108). Det viser seg altså at de som holder på med slik aktivitet skaper egne representasjoner og/eller henter kollektive fortellinger og metaforer fra sin sosiale verden av likesinnede. Derved kan de forholde seg til den virkelige verden også på en annen måte enn gjennom hverdagslivets språk (Frønes og Kjølsvold, 2016, s.325).

3.0 Metode

I dette kapittelet vil jeg presentere og diskutere rundt eget metodevalg for oppgaven.

3.1 Metodevalg

Det skilles gjerne mellom kvantitative og kvalitative metoder eller tilnærminger for databehandling og innsamling. Aspektene til en kvantitativ tilnærming kjennetegnes gjennom at den ofte er strukturert og formelt. Informasjonen som resultatene kan gi er sammenlignbarhet og en interesse for det som er felles, gjennomsnittlig og representativt. Et kjent eksempel på en kvantitativ metode er spørreskjema (Halvorsen, 2016, s. 132).

Det som kanskje er den viktigste forskjellen mellom kvantitative og kvalitative metoder er "at de egner seg til å innhente ulike typer data. (...) Kvalitative metoder egner seg særlig godt til innhenting av data om sosiale relasjoner og meninger bak atferd (Wadel 1991) og om den sosiale konteksten som handlinger og meninger utvikles innenfor" (Halvorsen, 2016, s.133).

Intervju er en kvalitativ metode og er ifølge Kvale og Brinkmann "spesielt velegnet for å undersøke menneskers forståelse av betydningen i sin egen livsverden, beskrive deres opplevelser og selvforståelse samt avklare og utdype deres perspektiv på livsverdenen" (Kvale og Brinkmann, 2009 s. 132). Det vil da være naturlig å velge denne metoden for innsamling av data ettersom jeg søker etter personers egne erfaringer og opplevelser med fjellturer. Jeg ønsket også å ha noen bestemte temaer som jeg ville at informantene skulle snakke om. Samtidig ville jeg at informantene skulle kunne snakke fritt innenfor disse temaene og uttrykke det de syntes var relevant eller viktig. Det var da naturlig å gjennomføre halvstrukturerte intervjuer ettersom det oppfyller disse ønskene (Kvale og Brinkmann, 2009, s. 47). Intervjuer åpner også opp for at jeg kunne stille oppfølgingsspørsmål til det informantene snakket om og kanskje nye temaer kunne dukke opp.

Det er lagt opp til et direkte opplegg som innebærer at informantene er klar over og informert om hva som er formålet med studien (Halvorsen, 2016, s. 98). Dette blir de informert om i informasjonsskrivet (se vedlegg). Det er også et intensivt intervju ettersom jeg oppfordrer informantene til å bruke egne ord om deres erfaringer og opplevelser knyttet til fjellturer (Halvorsen, 2016, s.136). Intervjuet foregår muntlig, og jeg prøver i minste grad å styre samtalen og heller la informantene ta ordet.

En begrensning med halvstrukturerte intervjuer er at en ikke vil få stilt akkurat de samme spørsmålene til alle informantene. Samtidig gir dette også mulighet til at temaet kan bli belyst fra ulike synsvinkler og få en mer helhetlig forståelse – da informantene i større grad kan snakke fritt og beskrive med egne ord om temaet (Halvorsen, 2016, s.137-138).

Intervjuguiden gir da grunnlag for de temaene jeg vil at informantene skal bevege seg inn på og diskutere. Den er ikke en fast plan eller struktur for intervjuet, men skal fungere som en mal eller veiviser.

Det blir også tatt i bruk sekundærdata gjennom SSB sin statistikk og DNT. Statistikken fra SSB er mer av den kvantitative arten. Dataen fra SSB og DNT blir brukt for å gi en pekepinn på at vi nordmenn faktisk bruker vår fritid på og har en tradisjon for å ferde i Norges fjell. Fordelen med sekundærdataen er at den allerede er tilgjengelig og en slipper f.eks. å bruke penger og tid til datainnsamling. En begrensning med dataen i forhold til oppgaven er at den sier lite om f.eks. hvorfor disse menneskene går på tur eller lignende.

3.2 Valg av informanter

For å finne relevante informanter har jeg tatt i bruk personlige nettverk. Gjennom dette nettverket hadde jeg tilgang til personer jeg visste hadde et positivt forhold til fjellturer og deres kontaktinformasjon. Informantene ble altså hentet inn med en intensjon om at de har en god kunnskap til fenomenet ettersom de er personer som liker å gå på tur i fjellet. Jeg kunne da kontakte dem ved å ringe og informere kort om oppgaven. Alle de 4 personene jeg kontaktet var interessert i å delta og jeg kunne videre informere i større detalj, samt sende dem informasjonsskrivet.

3.3 Utarbeiding av intervjuguide

Intervjuguiden ble utformet med utgangspunkt i åpne spørsmål som skulle få informantene til å snakke og diskutere rundt egne opplevelser, oppfatninger og bruk av fjellturer. Det ble da også lagt opp for at jeg kunne stille oppfølgings spørsmål til det informantene tok opp. Noen av disse oppfølgings spørsmålene står skrevet i intervjuguiden, men det ble stilt mange flere.

Med utgangspunkt i Mead sin speilingsteori var det ekstra interessant å få vite hvordan informantene tenkte og forhold seg til andre turgåere/turentusiaster. Spørsmål angående et eventuelt forhold til fellesskap ble derfor lagt til intervjuguiden.

Etter det første intervjuet, hvor Kåre ble intervjuet, ble det lagt til et nytt spørsmål i intervjuguiden: ‘‘Er det noen normer du må følge når du går på tur i fjellet?’’. Temaet dukket opp under samtalen med Kåre og jeg ønsket at det skulle diskuteres med de gjenværende informantene også. Dette siden det virket som veldig relevant i forhold til leken sin særegne organisering.

Jeg hadde ingen spesifikke spørsmål i intervjuguiden om informantenes forhold til det å være nordmann og eventuelle relasjoner til fjelltur. Dette var litt bevisst ettersom jeg hadde en mistanke om at informantene på eget initiativ kunne trekke inn dette temaet. Jeg ville også oppleve det som et sterke ‘funn’ hvis informantene selv tok det opp. Det viste seg naturlig for alle mine informanter å trekke inn rollen som nordmann da vi hadde samtale rundt turfellesskapet.

3.4 Intervjuprosessen

Selve prosessen startet med at jeg inviterte hver enkelt informant til en egen samtale på Zoom. Siden vi ikke trengte å treffes på et fysisk møtepunkt var det lettere å finne et tidspunkt som passet for både meg og informantene. Vi kunne begge f.eks. gjennomføre intervjuet i våre egne hjem. Under intervjuprosessen ble det alltid gjort noe småprat både før og etter selve intervjuet. Det som da markerte starten på selve intervjuet var når jeg informerte om og startet opptak med diktafonen. Siden jeg hadde en forventning om at diktafon og opptak av samtalen kunne virke litt skremmende for informantene, gav jeg dem en kjapp innføring i hvordan den fungerte. Videre hadde alle intervjuene til felles at jeg startet med å spørre ‘‘Hva er det som gjør at du liker å gå på tur i fjellet?’’. Dette ble gjort fordi jeg syntes det var en behagelig måte å få i gang samtalen om temaet. Inntrykket i ettertid var at denne løsningen funket godt og informantene virket ivrige og engasjerte fra start. Jeg kunne så stille oppfølgingsspørsmål eller velge temaer/spørsmål fra intervjuguiden som ikke hadde blitt tatt opp. Når informantene var ferdige å svare på mine spørsmål, samt følte de hadde sagt det de ville, ble intervjuet avsluttet ved å stoppe opptaket med diktafonen.

3.4.1 utfordringer under intervjuet

Intervjuprosessen medførte noen utfordringer med tanke på at det foregikk over Zoom. Webkameraet gav et mindre synsfelt av informantene og meg, hvor det som regel bare var skulderparti og opp som var synlig. Dette gjorde det vanskelig å f.eks. kunne lese kroppsspråket til informantene. Halvorsen sier at siden ordene ikke alltid er dekkende for hva

informanten mener, spiller tolkning av kroppsspråket en viktig rolle. Et eksempel på dette er at en informant kan svare positivt til et spørsmål, mens kroppsspråket kan virke negativt (eks. unngå øyekontakt eller sukke). Svarene må derfor tolkes og nye spørsmål må stilles for å kontrollere om tolkningen er dekkende (Halvorsen, 2016, s.138). Jeg kan altså ikke utelukke at informantene kan ha gjort noe utenfor mitt synsfelt som kan utfordre min tolkning av deres svar. Noe jeg gjorde for å kompensere for dette var å ofte stille bekreftelsesspørsmål når informantene var ferdig å snakke om et tema. Jeg kunne da spørre "Er det da slik å forstå at du mener ...", "Så det du sier er ..." eller lignende. Informantene kunne da bekrefte eller korrigere min tolkning.

Videre sier Halvorsen at samtalen også kan bli påvirket av konteksten der intervjuet foregår. Hvis intervjuet f.eks. foregår i informantenes hjem (som kan være tilfellet for alle mine informanter), kan tilstedeværelsen av familiemedlemmer eller venner ha innvirkning på hva informantene sier. Synlige egenskaper ved meg som intervjuer (eks. kjønn, alder, oppførsel, skjulte holdninger o.l) kan også påvirke informantenes svar (Halvorsen, 2016, s.138). Jeg har derfor etter beste evne prøvd å opptre nøytralt og ikke uttrykke mine egne verdier og meninger under intervjuprosessen. Når det er sagt er det allerede en kjennskap mellom meg og informantene. De har da allerede en kunnskap om at jeg selv liker å gå på tur i fjellet og kanskje et eget inntrykk av mine verdier.

Utfordringen med intervjuets kontekst kan sies å ha blitt testet for hvert fall Lars og Leif. For Leif sin del hadde han kamerater i rommet vedsiden av som laget litt lyd. Dette opplevdes ikke å påvirke Leif eller samtalen i stor grad. Lars var den eneste som fikk samtalen avbrutt pga. besøk av familiemedlemmer. De kom inn i rommet på leting etter noen ting de hadde bruk for. Hendelsene med både Lars og Leif kunne 'uskadeliggjøres' ved å le litt av situasjonen. Her følte det som en positiv faktor at vi hadde en god kjennskap til hverandre fra før av. Aase og Fossaskåret trekker frem et annet aspekt ved denne nøytraliteten som Halvorsen snakker om. Når det er personlige relasjoner som f.eks. vennskap gjelder det andre forpliktelser enn de som styrer nøytrale og upartiske forhold. Med denne relasjonen følger det med at en skal kunne bry seg, være engasjert og partisk. Dermed kan da informantene oppleve det som et lite svik om jeg hele tiden skal markere eller representere noe helt upartisk. Det er jo også gjennom kjennskapet informantene har åpnet opp sitt sosiale system og vist fortrolighet til meg (Aase og Fossaskåret, 2015, s.203-206).

3.5 Anonymiseringsprosessen

En person sitt selvbilde kan sies å være av sensitiv karakter og sammen med veileder ble vi enige om at jeg skulle anonymisere informantene. Informantene er hentet ut fra mitt eget nettverk og utgjør da en mindre gruppe personer. Jeg har derfor valgt å anonymisere alle informantene ved å gi et fiktivt navn og utelukke deres spesifikke alder. Det er fremdeles slik at fiktive navn og generell alder ikke alltid sikrer anonymitet. Siden disse informantene er hentet ut fra et mindre sosialt system, mtp. eget nettverk og geografisk fra Stavanger, kan jeg bare sikre ufullstendig anonymitet. Dette fordi personer som kjenner meg eller er å finne innenfor mitt nettverk kan gjøre seg tanker om hvem det kan være snakk om (Aase og Fossåskaret, 2015, s.213-216). Jeg har etter beste evne prøvd å informere informantene gjennom informasjonsskrivet og svart på eventuelle spørsmål knyttet til dette under intervjuene. De har da godkjent dette både muntlig, men også skriftlig gjennom informasjonsskrivet. Oppgaven er også godkjent gjennom felles meldeskjema til NSD.

Det har ikke blitt gjort noen anonymisering i forhold til kjønn. Diskusjoner rundt problemstillingen stiller ikke spesifikt krav eller fokus på et kjønn. Siden informantene ikke hadde noe imot at deres kjønn ble nevnt, syntes jeg det er en interessant informasjon å vite. Det kan da være litt i bakhodet når en leser. Det gjør det også lettere å påpeke en avgrensing med oppgaven, ved at dataen som er samlet inn har utgangspunkt fra unge menn og ikke begge kjønn. Videre har andre eventuelle indirekte identifiserende personopplysninger blitt anonymisert eller fjernet. Dette er ikke opplysninger som er av betydning for svar til problemstillingen. Noen av informantene nevnte også navn på familiemedlemmer eller venner under samtalen. Disse navnene har jeg fjernet og jeg omtaler dem som en 'venn/kompis' eller 'familiemedlem' i transkriberingen.

Det stilles også krav til oppbevaringen av den innsamlede dataen for å ivareta anonymiteten. Jeg har fulgt anbefalingene fra UiS slik de kommer frem på deres nettsider. Dette innebærer kort fortalt bruk av diktafon til opptak og krypteringsprogrammet Veracrypt for oppbevaring av innsamlet data. (1) UiS, 2021) I tillegg gjennomførte jeg intervjuene over Zoom med ende-til-ende-kryptering slik at det bare var jeg og den som ble intervjuet som hadde tilgang til samtalen (2) UiS, 2021). Alt dette kommer også frem i informasjonsskrivet. Under transkriberingen og annet arbeid med den personidentifiserbare dataen har datamaskinen vært satt i flymodus og uten nett.

De underskrevne informasjonsskrivene har også naturligvis blitt oppbevart i Veracrypt (digital underskrift) eller låst vekk (underskrift på papir med penn). Når oppgaven er ferdig, vil all personidentifiserbar data bli slettet eller ødelagt.

3.6 Begrensinger og utfordringer med studien

Jeg studerer innenfor noe som er en del av min egen virkelighet. Som jeg har nevnt tidligere opplevdes dette som noe positivt. Samtidig nevner Wadel at når en arbeider innenfor egen virkelighet/kultur kan det være vanskeligere å få tak i mange forhold. Ting kan tas for gitt og ikke så lett bli oppdaget eller satt ord på (Wadel, 2016, s. 26-27). Etersom jeg er en selvdefinert ivrig turgåer, åpner det muligheter for at jeg under samtale med informantene ikke har oppdaget eller videre fulgt opp noe som kunne har vært relevant for oppgaven.

En annen utfordring jeg har vært innpå tidligere ved undersøkelser (både kvalitative og kvantitative), er at personer ikke alltid svarer sant. En kan f.eks. få strategiske svar hvor informanten svarer på en viss måte for å oppnå noe. Eksempler på dette kan være for å gi et bedre inntrykk av seg selv eller ikke virke uvitende (Halvorsen, 2016, s.143) Jeg kan altså ikke utelukke muligheten for at informantene har gitt svar som i deres øyne vil sette dem i bedre lys eller etter deres forståelse, være positive for meg.

Det må også tas forbehold om at de erfaringene som informantene kommer med er unike. Det vil være naturlig å tro at det finnes mange flere aspekter og opplevelser knyttet til det å gå på fjelltur – som da ikke kommer frem i denne oppgaven (uavhengig av kjønn). Det at jeg bare har intervjuet menn og en bestemt aldersgruppe setter også en begrensing. Følgelig vil ikke eventuelle kjønns- eller aldersspesifikke aspekter komme frem i oppgaven. Studien er også avgrenset geografisk ved at alle informantene er født og oppvokst i Stavanger.. Alder, kjønn og oppvekststed på informantene er da et resultat av hvem som var lettest og best tilgjengelig å kontakte for meg. Samtidig blir det ikke lagt stor vekt eller fokus på alder, kjønn eller oppvekststed for å svare på problemstillingen. Informantene ble også valgt ut fordi de hadde et positivt forhold til fjellturer. Dermed vil ikke personer som kanskje har et negativt forhold til fjellturer (eller ikke et forhold i det hele tatt) bli representert.

4.0 Empiri og drøfting

I dette kapittelet vil jeg presentere dataen fra intervjuene og analysere det i forhold til teorien. For å gjøre dataen mer oversiktlig har jeg kategorisert den inn i delkapitler. Disse delkapitlene er de ulike hovedtemaene som dukket opp under samtalen. Her vil uttrykk for eget selvbilde i informantenes fortellinger ses i lys av teorien.

4.1 Risiko og Mestringsfølelse:

Både Lars og Leif nevner den fysiske delen som noe av det første de liker med fjellturer. Leif sier:

“(…) syntes det er veldig deilig, den mestringsfølelsen – å gå tunge bakker, få svettet godt og når du kommer på toppen, så har du den utsikten (…) ting er ikke perfekt og tilrettelagt. Det kan være ‘tricky’ å gå. Det er, altså på toppen da, når du ser ned og rundt, hvor lite og hvor langt du kan se. Så ja, og se over kanten. Da kribler det en del, i hvert fall i min mage.”

Fra teorien kommer det frem at en følelse av risiko og det at leken kan være krevende er nettopp noe som gjør den attraktiv. Alle mine informanter kunne snakke om en mestringsfølelse knyttet til fjellturene de gikk. Denne mestringsfølelsen var ofte knyttet til den fysiske delen – hvor det å ha lykkes med å komme til toppen av en krevende fjelltur kunne gi en sterk mestringsfølelse. Hvor krevende fjellturer informantene gikk kunne variere. Alle informantene sa at det fysiske henger sammen med det psykiske. Dette på den måten at bare det å få beveget på kroppen eller å gjennomføre en krevende økt, gav dem noe positivt psykisk. Som Lars sier:

“(…) det fysiske henger jo også sammen med de psykiske. Jeg får en veldig, hva skal jeg si, et mentalt løft av å få den fysiske fordelene med fjellturer da.”

Videre var det stor enighet i at økt vanskelighetsgrad på turen gav økt mestringsfølelse og selvtillit. Det som i informantenes øyne kunne gjøre en fjelltur mer eller mindre krevende var blant annet lengden på turen, terrenget, samt antall og størrelse på motbakker. Gjennom Leif sitt utdrag ser vi eksempler på dette. Leif er også inne på den spenningsfaktoren som Goffman snakket om. Han kunne kjenne en kribling i magen når han så høyden fra toppen. Denne høyden kunne da representere for han, og de andre, et bilde for hvor krevende turen hadde vært. Samtidig var høyden mine informanter opplevde ikke noe som var avskrekkende. Det var heller en stor glede knyttet til det å nå toppen og se utsikten.

Knut satte også stor pris på den fysiske delen med en fjelltur, hvor han hadde en forventning om å få bruk kroppen ganske godt. Det at en fjelltur oppleves som vanskelig er noe han også kunne se på som gøy ved turen. Samtidig sier Knut at som oftest er de turene han går spontane og relativt lette. De mer krevende og lengre turene er som oftest planlagte – og det er i forbindelse med disse turene han får en større mestringsfølelse når han kommer til toppen:

''(...) Det er ganske deilig. Det er jo noe du har fått til, det er en mestringsfølelse. Spesielt hvis det er en skikkelig hard tur og det er ganske vanskelig, da får jeg den mestringsfølelsen (...) selv om det kanskje ikke er den største mestringen med de små turene, så har de sikkert også en effekt på selvtillit og sånn''.

Det fysiske aspektet er altså noe Knut kan sette pris på og gir han selvtillit. Knut er også den eneste som under samtale om 'tøffe/krevende' turer drar frem noe mer enn det fysiske. Han ønsker å utvikle seg og har begynt å planlegge det han kaller 'en skikkelig tur' – *''der du må ta med telt og sove ute noen dager (...) gå fra hytte til hytte f.eks. Eller bare sove i telt. Det er noe jeg har lyst til å gjøre, uten tvil. Expand litt''*

Kåre snakket om godene ved å sette seg et mål om å f.eks. nå toppen av et fjell og hvordan dette kunne gi en 'boost' på hvordan en ser på seg selv og gi en bedre følelse av selvkontroll. Han sier videre at hvis en klarer å bygge seg opp og se en fremgang så vil det ha en positiv effekt på livet. Dette nettopp på grunn av fremgangen og mestringen knyttet til det å ha fullført sitt mål. Dette samsvarer i stor grad med det Kjølrsrød henviser til (gjennom Goffman) hvor en person kan vise seg frem i leken og øke andres tiltro. Det å lykkes med målet slik som Kåre snakket om gav ham (i hans egne øyne) et styrket bilde av seg selv. Vi diskuterte dessverre ikke om han følte andres tiltro til han selv også ble styrket. Det som ble snakket om var i denne sammenheng at han trodde dette var noe som var naturlig for andre unge voksne å også ønske å få til.. Dette tror jeg det er et godt grunnlag for å tro for Leif, Lars og Knut også, ettersom de alle mente det var naturlig å søke en utvikling til å klare flere og mer krevende fjelltureturer i jakten på en ny mestringsfølelse.

Jeg sitter med et inntrykk av at det hvert fall hadde økt mine informanternes tiltro til en annen person hvis han eller hun klarer å oppnå sine mål for fjellturen. De opplever hvert fall en økt tiltro til seg selv. Det virker også som de alle kan ta i bruk det Mead sier med å 'definere situasjonen'. Selvtilliten og mestringen kommer da som følge av at informantene bevisst eller ubevisst har definert situasjonen som en 'gå på fjellet for å trene'-situasjon. De kan da sette seg individuelle mål og kjenne på en mestringsfølelse og styrket selvbilde når de når toppen.

Mine informanter hadde heller ikke enda gått en fjelltur de ikke likte. Målene og forventningene til turene ble som oftest oppnådd. Dette gjør da at de fjellturene som de går ikke enda har påvirket deres selvbilde i negativ forstand.

4.2 En pause fra hverdagen og samfunnet:

Som Kjølørød sier (gjennom Simmel) kan den spesialiserte leken gi tilgang til en pause fra strukturene og utfordringene en møter på i hverdagen. En følelse av frihet og pause fra hverdagen var noe alle informantene tok opp under samtalen. Uttrykk som ofte ble brukt i denne sammenheng var: *befriende, frihet* og en *følelse av ro*. Lars snakket i likhet med de andre informantene om en 'ro' når han går på tur i fjellet. Jeg spurte alle informantene oppfølgingsspørsmål til hva de mente med denne roen. Her syntes jeg Lars sitt svar skilte seg ut og gav et veldig interessant og godt bilde på dette, Jeg tror også at de andre informantene vil gjenkjenne seg i det bildet han legger frem, han sier:

“Det eneste jeg kan sammenligne med er nesten litt sånn som hvis du har vært på en togstasjon en hel dag og det er masse folk. Det er snakking, det går tog og så er det en sånn støy hele tiden.” Denne støyen forklarte Lars senere kunne være mer enn et begrep for høyt lydnivå, hvor altså at hans egne tanker også kunne være en del av denne 'støyen'. Lars fortsetter med å si: *“Så kommer du hjem, så setter du deg ned på rommet, lukker døren og så sitter du der, helt stille (...) Når du er hjemme så er det vanskelig at det er rolig. Du må finne på noe. Jeg takler liksom ikke den stillheten hjemme.(...) for da er jo tankene der enda. Istedenfor å ta stilling til de tankene, så distanserer du deg med en telefon eller pc. (...) Men når du kommer opp i skogen eller på et fjell, så kan du sette deg der – så er det helt rolig og så er det helt greit. Det føles riktig at nå skal det være stille på en måte.”*

Lars og de andre informantene kunne altså alle oppleve en frigjøring fra hverdagen når de gikk på tur i fjellet. Videre er det ulikheter rundt hvordan informantene tok i bruk denne stilheten og roen. Den spesialiserte leken åpnet jo også opp for å kunne dvele med livet og anvende inntrykk fra likesinnede. Leif er den som kanskje gav minst uttrykk for at han tar med hverdagsproblemer eller utfordringer med inn i fjellturen og aktivt jobber med de der. Inntrykket var da heller sterkt på nettopp det at han opplevde fjellturen som en befrielse og reduksjon av stress. Han tar i bruk fjellturen for å ta en pause og ikke forholde seg til de

tankene som kan være utfordrende i hverdagen. Selve aktiviteten 'å gå fjelltur' blir satt i fokus og han setter seg et mål om å nå toppen.

Både Kåre og Knut kan snakke om at de kan se for seg at fjellet og naturen kan være et sted for tenking. Men dette er altså ikke noe de nødvendigvis gjør på sine turer alene. For Knut sin del tar han selvkritikk under dette tema, ettersom han ikke kan huske å ha gått en fjelltur alene. Det Knut sier er da va han forventer andre som går alene kan oppleve, og hva han selv kunne ønske å oppleve den gang han går en tur alene. Knut sier:

''Det gir jo mye rom for tenking, for det er jo så stille (...) jeg ser for meg hvis du går fjelltur helt alene så får du liksom tenkt gjennom ting hvis du trenger det. I fred og ro. (...) Det er liksom bare deg og naturen. Jeg tror det er det som kan gi litt sånn terapeutisk effekt. At du kontemplerer over livet. Filosoferer litt.''

Den som kjente seg best igjen i å bruke fjellturen til tenkning, i likhet med slik Leif beskrev det, var Lars. Under oppfølgingsspørsmål til hvordan Lars tar i bruk turen for tenking og prosessering sier han:

''(...) Som sagt så er jeg veldig tilstede når jeg går tur. Jeg oppnår en slags, at jeg ikke tar stilling til de tankene jeg har. (...) Men så tror jeg og, at jeg merker at hodet havner på en sånn positiv bane da – innenfor tankeverden. Det er lettere å tenke positivt og de gode tankene når du er på tur. Så jeg tror at jeg både og har en slags 'ingen tanker', men at når det først er tanker, så er de positive og glade tanker. (...) Så nå har jeg på en måte prøvd å snu om tankegangen – om hvordan jeg kan bruke det produktivt til å løse de problemene og motstand jeg møter i hverdagen. (...) Og det syntes jeg er lettere, å få et annet perspektiv på de tankene og det som kan være utfordrende da (...) at du på en måte bytter landskap og så får du andre tanker, andre impulser, som på en måte kan påvirke tankene igjen da.''

Lars kan altså sies å være den som i størst grad anvender fjellturen til å dvelle med livet når han går alene. Her ser vi store sammenhenger med at han trer inn i leken og kan ta i bruk de nye kulturelle kodene. Han nevner også dette med å bytte landskap, eller kanskje bytte til en øy som Simmel ville formulert det. Det nye landskapet på fjellturen gav han et nytt perspektiv som for Lars opplevde å påvirke han på en positiv bane.

4.2.1 Den naturlige samtalen

Det sosiale aspektet ved turen, å gå og prate med venner, sto sterkt hos informantene og var en viktig faktor for å gjøre turen kjekkere. Alle informantene kunne si at de hadde et inntrykk eller en forventning om å kunne ha en mer ‘*naturlig*’ eller ‘*jordnær*’ samtale på fjellet. Når en fikk distansen fra byen og de digitale underholdningsobjektene som mobil og tv, åpnet det opp for at informantene følte de kunne snakke mer fritt. Dette gjorde det også slik at det føltes lettere å ta opp eller snakke om temaer som kunne opplevedes som vanskelige. Hvis en hadde noe på hjertet kunne en altså anvende fjellturen med venner til å diskutere. Som Lars sier:

“Så er det et annet aspekt med det sosiale, å gå med venner som du har det kjekt med. Du kan, eller jeg kan føle at en samtale blir veldig mye lettere å ta ute når du går tur. Det er liksom ufarlig, hvis du går på rekke bak og foran hverandre på en måte. Så er det så mye lettere å snakke om ting som er vanskelig f.eks., men og snakke generelt om tull og tøys.”

Lars var også den som tidligere i størst grad kunne anvende fjellturen til tenking når han gikk alene. Det var under turer med venner at også de andre informantene kunne gjenkjenne seg i å tenke og reflektere. Leif sier, her under spørsmål til hva han og hans venner snakker om på tur:

“Det kan være alt mulig. Jeg pleier å ha en årlig fjelltur rundt juletid hvor jeg treffer venner som jeg ikke har sett på et år. Da er det liksom, hvordan har du det nå, hva gjør du, ja en ‘catch-up’ samtale. Vi snakker om alt og ingenting. (...)I fjellheimen føler jeg at det er litt mer sånn, eh frihet. Du trenger ikke være ‘up-tight’ og som regel er det ikke så mange andre folk rundt deg.”

Kåre formulerte det på en litt annen måte, han sier:

“(…) Som jeg har sagt så åpner disse turene for en mer jordnær samtale. Da kommer tankene dine også klarere frem da, i en slik situasjon. Det er liksom vanskeligere å få grep om tankene dine når du sitter i et rom der alle er på telefonen (...) Noe som da ikke skjer når en går tur. Som da gjør det mulig for oss å se oss selv og vise oss selv til de andre.”

Å ta med spørsmål fra livet inn i leken er mest gjenkjennelig for alle informantene når de går på tur med venner. Mindre distraksjoner, den generelle settingen og kanskje ikke direkte øyekontakt, gjør det lettere for informantene å åpne seg opp for vennene sine. Når de har den fysiske samtalen kan dette også hjelpe med å tydeligere få frem hva de andre tenker og kan

bidra med til temaet som tas opp. Det er også mulig at informantene tar i bruk denne refleksiviteten under samtalen og vurderer hvordan vennene kommer til å reagere. Fordelen her er at en får en bekreftelse eller kanskje en annen reaksjon med en gang. Reaksjonen til vennene virket også å oppleves som positiv for informantene og kunne bekrefte eller gi nytt positivt bidrag. Etter en fullført tur kunne alle informantene si at de følte seg lettere eller bedre til sinns – her da spesielt når de hadde hatt den gode samtalen med venner. Samtidig kunne praten om alt og ingenting være med på å gi en pause fra hverdagens distraksjoner. Muligheten for et endret selvbilde for alle informantene er kanskje da mest synlig etter denne jordnære samtalen.

4.3 Forhold til fellesskapet:

Informantene har altså et godt forhold til vennene de går på tur med. Når en går tur vil en også møte på andre turgåere og kanskje føle at de er del av et fellesskap. Alle mine informanter kunne si at de hadde inntrykk av at det var et fellesskap mellom de som går på tur i fjellet i Norge. Jeg skal først presentere hvordan de ulike informantene forholdt seg til dette fellesskapet. Deretter skal vi se på hvilke normer informantene sa dette fellesskapet stiller.

Som sagt så kunne alle informantene være enige i at det er et inntrykk av fellesskap mellom norske turgåere. Det var derimot større forskjeller i hvordan informantene enkeltvis kjente en tilknytning eller følte seg som en del av dette fellesskapet. Knut var den eneste som direkte sa at han ikke hadde et stort forhold til fellesskapet og bare kanskje '*bittelitt*' følte seg som en del av det. Grunner for dette var ifølge han at fjellturer er såpass vanlig i Norge og da ikke så spesielt. Han hadde også et inntrykk av at flertallet av personene som han møter på under fjellturen var eldre par eller småbarnsfamilier. Dette var da også grunner for at han ikke i like stor grad følte en sterk tilknytning. Samtidig nevnte han at de hadde en del til felles, hvor han mente alle hadde en baktanke om at det å være i naturen føles bra. Han hadde også en forventning om at de andre turgåerne var ute for å få frisk luft og komme seg ut av byen – i likhet med ham selv. Når det er sagt så sa han at hvis han begynte å gå turer veldig ofte og kanskje ble medlem av DNT kunne han se for seg en sterkere følelse av tilknytning til fellesskapet.

Kåre kan også sies å kjenne seg igjen med det Knut sier. Han svarte med et '*Nja*' til spørsmål om han følte seg som en del av fellesskapet. Dette var i hovedgrunn pga. at han hadde et inntrykk av at en ikke søkte mer kontakt enn et '*Hei*' og en vink med de han og hans venner møtte på. Det var ikke i hans interesse å nødvendigvis oppnå noe mer kontakt eller tilknytning

enn det. Leif kunne også skille mellom ulike turgåere. Han tror de fleste er ute etter det samme og har samme mål om å nå toppen. Videre sier han det er et skille mellom han og f.eks. personer som bare går kjente fjelltopper - for å ta tøffe bilder av seg selv. Han ville heller kjenne seg mer igjen med de personene som går fordi de liker fjellet og kan nyte turen. Likheten mellom han og fellesskapet som helhet var da at det var en befrielse i fjellet og godt selskap.

Den som tydeligst gav uttrykk for en sterk tilknytning til fellesskapet, var Lars. Han sa, her under samtale om hvilke tanker eller forventninger han hadde til andre turgåere i fjellet, samt inntrykk av likheter/ulikheter:

“Jeg identifiserer meg veldig med de, turgåerne. Det som er litt fascinerende er at de kan være 50 år og 24 år, men allikevel så klarer jeg på en måte å identifisere meg med de. (...) Jeg klarer liksom ikke se ulikheter på en måte. Selv om jeg er jo fullt klar over at disse menneskene jeg treffer er helt ulike meg sikkert. Men jeg klarer allikevel ikke å se hva, hva som er ulikt da. (...) og hvor betryggende det er når jeg treffer turpersoner, at du stoler nesten blindt på de – bare fordi du treffer de ute. Veldig sprøtt, men ja”

Lars kunne bekrefte en veldig sterk tilknytning til fellesskapet og de personene han møter. Det som lå til grunn for dette var at personene han møtte på, i en eller annen grad ville være turpersoner. Det var da en betryggelse og tilknytning i det at de hadde samme interesse for fjellturer og dermed hadde store likheter.

Nå som vi har etablert at informantene i ulik grad forholder seg til et fellesskap kan vi ta en titt på hvilke normer informantene sier dette fellesskapet stiller.

4.3.1 Fellesskapets normer

Vi har altså sett at alle informantene kan ta i bruk fjellturen som en frigjøring fra hverdagen. Videre var det ulik tilknytning til turfellesskapet. Gjennom teorien fikk vi også vite at det ikke var en fullstendig frigjøring. Leken ville også kunne stille krav eller forventning til adferd.

En norm eller forventning som alle informantene nevnte var at det var vanlig eller høflig å hilse på andre turgåere. Dette kunne gjøres ved å f.eks. vinke eller bare si ‘Hei’ for så å gå videre. En kunne også kanskje legge til en ekstra kommentar om f.eks. været eller turløypen. Det var opp til personen selv hvor mye en ville gjøre utav dette møte – men hvis du hvert fall gav et vink, ble det sett på som positivt.

Videre var det også et felles ansvar å ta vare på naturen. En skulle ikke kaste søppel og forholde seg til uttrykket *'du skal forlate området slik det så ut da du kom'*. Dette for å ivareta blant annet den flotte utsikten. Knut kunne også legge til at det kunne være en norm å skrive seg opp i *'boken på toppen'*. Det markerte da også at en oppnådde målet med å komme seg til toppen.

Dette var da de normene som informantene nevnte i forhold til fellesskapet. Det ble også som nevnt tidligere diskutert rundt mobilbruk under fjellturen. Her var det en felles tanke at mobilen skulle legges bort (kanskje spesielt på veien opp til toppen). Når en hadde nådd målet for turen kunne en anvende mobilen til å ta bilder av den fine utsikten og vennegjengen. Generelt sett var det allikevel en forventning om å distansere seg fra teknologien.

En interessant kommentar i denne sammenheng kom fra Lars som sa *'Og så føler jeg at det ikke stilles så mye mer krav enn det (...) det er det som er så fint med det synes jeg. Du kom som du er og så gjør du hva du vil så lenge du tar vare på naturen'*. Denne frihetsfølelsen som informantene har snakket om tidligere ser også ut til å gjenspeile seg i hvordan de tenker om og forholder seg til fellesskapets normer og forventinger. Samtidig som alle var enig i at det f.eks. var en forventning om å hilse på andre turgåere, var de også enige om at dette ikke var et krav. En var altså ikke nødt til å hilse, som Lars sier:

'Jeg tenkte på det med å hilse, så trenger du ikke det heller (...) jeg kan si hei, men du trenger ikke si hei tilbake (...) det er helt greit om du ikke hilser tilbake på en måte''.

Under spørsmål til hva Knut tenker om noen ikke hilser tilbake sier han:

'Nei jeg tar meg ikke noe nær av det egentlig. Så det er ikke noe som, jeg tar det ikke personlig på noen som helst måte. Det er bare hyggelig hvis det skjer liksom.'

Her virker det som den løsrivelsen alle kunne kjenne på tidligere også viser igjen i hvordan de forholder seg til normene fellesskapet stiller. Den normen som virket å stå sterkest, og kunne bli møtt med mer tydelig negativ sanksjon, var ansvaret om å ikke kaste søppel og generelt ta vare på naturen. Så lenge en oppfylte dette, sto en mer fri til hvordan en ville utnytte fjellturen. Kort sagt kan en si at fellesskapet gir uttrykk for normer, men disse normene virker som Kjølørød også sier, å være noe løsere enn i f.eks. hverdagen.

4.4 Rolle som nordmann

Som sagt tidligere vil det landet en blir født eller oppvokst i automatisk være en del av ens identitet. Det er da en av de tildelte statusene en får ved fødselen. For alle mine informanter er det Norge som er deres hjemland.

Alle informantene kunne snakke om at det ligger en forventning om å like å gå på tur i fjellet som nordmann. Dette temaet ble snakket om minst med Lars. Hos Lars var det en sterkt tilknytning og identifisering til dette fellesskapet blant turgåere – men vi diskuterte ikke mer spesifikt denne relasjonen mellom nordmenn og fjellet. Dette kom mer til synet og naturlig i samtale med Kåre, Leif og Knut. I samtale med disse tre kunne de snakke om hvordan det å like å gå på tur i fjellet kunne hjelpe med inntrykket eller følelsen av å være norsk.

Kåre sier: *'' Det er sikkert fordi det er en slik fellesskapsfølelse, du blir med en gang tilgitt en rolle som nordmann på en måte, fordi du går til fjells. (...) Så du kan jo si at jeg føler meg mer som en nordmann til fjells på en måte. (...) Men det er ikke hovedgrunnen til at jeg går på tur. Det er en sånn påpekelse som er verdt å nevne. At det på en måte da er noe som kan koble meg sammen, eller skape en sånn fellesfølelse med en gang – av en eller annen grunn. At når du går til fjells så er du mye tettere knyttet opp mot det norske og mot andre som da går på tur''*

Kåre hadde tidligere gitt uttrykk for et 'ikke så sterkt' forhold til turfellesskapet. Det virker heller at rollen som nordmann er noe som gir Kåre en tydeligere fellesskapsfølelse med de han møter på. Leif snakker også om at det ligger en forventning, i hvert fall i hans vennegjeng, til å like å gå på tur i fjellet. Videre i samtalen med Leif kommer det frem at hvis en liker å gå på tur i fjellet så kan det være med på å øke følelsen av å være norsk. Dette er noe Kåre og Knut også kan si seg enige i. De snakker om en økt følelse av 'norskhet' eller tilknytning til norsk kultur og tradisjon når de går fjellturer. Samtidig er de alle enige om at de ikke ville sett på en annen person som mindre norsk om han/hun ikke likte å gå på turer i fjellet. Som Leif sier:

''Jeg vil si jeg forbinder fjellturer med Norge. Det vil jeg si. Men jeg vil si at jeg føler ikke det er en, at det går under kategorien 'å være norsk' – at du må gå på tur i fjellet. (...) Så jeg tenker det blir feil å si at du er mindre norsk hvis du ikke liker fjell''.

Knut tenker også på samme måte. Under samtale om han ville sett på en person som mindre norsk hvis han/hun ikke liker å gå på fjelltur sier han:

''På en måte, heh. Men og på en måte ikke. Altså si du har norsk statsborgerskap, så teknisk sett er du norsk. Samtidig så føler jeg på en måte du er mer norsk hvis du liker å gå på tur og har den tilknytningen til natur. (...) Jeg tror det ligger veldig i identiteten til nordmenn.''

Kort sagt kunne alle mine informanter altså anvende fjellturen for å øke deres tilknytning til Norge og identitet som nordmann. Dette med grunnlag i at de hadde en forestilling og forventning om at nordmenn liker å gå på tur i fjellet. Samtidig er det et felles syn at en nødvendigvis ikke er mindre norsk hvis en ikke liker fjellturer.

5.0 Konklusjon

Så hvordan kan fjellturer som en spesialisert lek påvirke unge voksne i Stavanger sitt selvbilde? Gjennom Mead sin forståelse av selvet og Kjølørød sitt begrep om 'den spesialiserte leken' har jeg fått innsikt i hvordan selvbildet på ulike måter kan påvirkes av egne prestasjoner, tolkninger og forventninger. Det var tydelig for alle mine informanter at det å nå toppen av en fjelltur var koblet til en mestringsfølelse, økt selvtillit og positivt styrket selvbilde. Samtidig kunne de anvende fjellturen til å ta en pause og distansere seg fra hverdagens distraksjoner og forventninger. Lars var den som tydeligst kunne anvende turen alene til å dvele ved livet og utnytte fellesskapet og lekens setting til å påvirke hans tolkning. Dette kom bedre tilsynet for resten av informantene når de gikk på tur med venner og kunne ha den naturlige samtalen. Her kunne informantene ta i bruk fjellturen og direkte samtale med turkameratene (og deres syn) til å eventuelt diskutere noe en hadde på hjertet. Det var også en økt følelse av identiteten som nordmann når de gikk på tur i fjellet. Alle informantene kunne også for det meste snakke om positive opplevelser og hvordan de avsluttet turen med et selvbilde som kan sies å være påvirket i positiv forstand.

6.0 Litteraturliste

Aakvaag, G. C. (2008). *Moderne sosiologisk teori*. Oslo: Abstrakt forlag AS

Aase, T. H. og Fossåskaret, E. (2015). *Skapte virkeligheter – Om produksjon og tolkning av kvalitative data* (2.utg). Oslo: Universitetsforlaget

DNT. (u.å.). DNTs historie – 150 år med turglede. Hentet 11. mars 2021 fra <https://www.dnt.no/historikk/>

Frønes, I. og Kjølrsrød, L. (2016) *Det norske samfunn - Bind 3*. (7.utg.) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Halvorsen, K. (2016). *Å forske på samfunnet – En innføring i samfunnsvitenskapelig metode* (5.utg). Oslo: J.W. Cappelens Forlag AS.

Kalvø, A. (2019) *Hyttebok frå helvette*. Oslo: Kagge Forlag AS.

Kvale, S. og Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju* (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Larsen, H. (2015) *Kultur-sosiologisk forskning*. Oslo: Universitetsforlaget.

Schiefloe, P. M. (2015). *Mennesker og samfunn – Innføring i sosiologisk forståelse* (2.utg) Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS.

SSB. (2021). *Idrett og friluftsliv, Levekårsundersøkelsen*. Hentet fra <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/fritid>

SSB. (2015). *Fritidsaktiviteter 1997-2014: Barn og voksnes idrettsaktiviteter, friluftsliv og kulturaktiviteter: Resultater fra Levekårsundersøkelsene*. (Rapport 2015/25). Hentet fra <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/attachment/229040?ts=14d901926c8>

Svartdal, F. (2020, 27. mai). Konformitet. I Store norske leksikon. Hentet fra https://snl.no/konformitet_-_psykologi_10.3.21

(1) UiS.(2021, 22. april) Retningslinjer for behandling av personopplysninger i studentprosjekter. Hentet fra <https://www.uis.no/nb/student/retningslinjer-behandling-av-personopplysninger-i-studentprosjekter>

(2) UiS. (2021, 15. januar) Retningslinjer for bruk av video til gjennomføring av intervjuer i studentoppgaver. Hentet fra <https://www.uis.no/nb/retningslinjer-bruk-av-video-til-gjennomforing-av-intervjuer-i-studentoppgaver>

Wadel, C. (2016). *Feltarbeid i egen kultur*. Oslo: Cappelen Damm AS

7.0 Vedlegg

7.1 Informasjonsskriv

Vil du delta i forskningsprosjektet

Foreløpig tittel: *‘Hvordan fjellturer som en spesialisert lek kan være med på å forme unge voksne sin identitet. En sosiologisk forståelse’*

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er en bacheloroppgave i sosiologi ved Universitetet i Stavanger. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Prosjektet er en bacheloroppgave som skal undersøke hvilken betydning det å gå på tur i fjellet kan ha for unge voksne sitt selvilde og identitet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Stavanger, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Institutt for medie- og samfunnsfag er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Utvalget av personer er trukket på grunnlag av at du har en interesse (positiv) og forhold til det å gå på tur i fjellet. Utvalget vil også være i en alder som tilsvarer ‘unge voksne’. Begrepet unge voksne har ikke en bestemt aldersgruppe, men kan sies å omfatte personer i alderen 18-25. Det er totalt 4 personer som har blitt bedt om å delta.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du stiller til et intervju over Zoom. Det vil vare ca. 1 time. Zoom-samtalen vil ha ende-til-ende kryptering, som vil si at samtalen er låst for andre deltakere. Intervjuet vil inneholde spørsmål om dine erfaringer fra å gå på tur i fjellet. Intervjuet vil bli tatt opp med diktafon og lydfilene oppbevart i krypteringsprogrammet VeraCrypt. Under transkriberingsprosessen og annet arbeid med filene, vil datamaskinen være i flymodus og uten nett. Alle deltakerne vil bli tildelt et nytt navn slik at de ikke kan gjenkjennes i prosjektet.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykke tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle opplysninger om deg vil da bli anonymisert. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Ved Universitetet i Stavanger er det kun meg og min veileder og eventuelt prosjektansvarlig ved instituttet som vil ha tilgang til informasjonen.

Ingen uvedkommende får tilgang til personopplysningene dine. Ditt navn og dine kontaktopplysninger vil jeg erstatte med en kode som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data. Alle data blir lagret innelåst eller i en kryptert fil.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Prosjektet skal etter planen avsluttes 30.07.20. Personopplysninger og eventuelle lydopptak skal slettes ved prosjektslutt.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg,
- å få rettet personopplysninger om deg,
- få slettet personopplysninger om deg,
- få utlevert en kopi av dine personopplysninger (dataportabilitet), og
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitetet i Stavanger har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med Universitetet i Stavanger, ved

- Henrik Lunde, lunde.henrik@gmail.com, tlf: 41249111
- Prosjektets veileder og prosjektansvarlig ved instituttet: Ragnhild Sjurseike, ragnhild.sjurseike@uis.no, tlf: 51831680

- Vårt personvernombud ved: Rolf Jegervatn, rolf.jegervatn@uis.no, tlf: 51833081
- NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, på epost (personverntjenester@nsd.no) eller telefon: 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Sjurseike

Henrik Lunde

Prosjektansvarlig
(Forsker/veileder)

Student

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *‘‘Hvordan fjellturere som en spesialisert lek kan være med på å forme unge voksne sin identitet. En sosiologisk forståelse’’*, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet, ca. 30.07.21

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

7.2 Intervjuguide

Intervjuguide bachelor – unge voksne sine erfaringer og opplevelser fra fjellturer

Om prosjektet: *Oppgave om unge voksne sine erfaringer og opplevelser fra fjellturer.* Jeg har lyst til å finne ut hvilken betydning det å gå på tur i fjellet kan ha for unge voksne i Stavanger sitt selvilde.

Bakgrunnsopplysninger om informanter:

Alder: 18-25

Kjønn: Mann

Oppvekststed / bosted: Stavanger

Spørsmål:

- Hva er det som gjør at du liker å gå på tur i fjellet?
- Hvem eller hva fikk deg interessert i å gå på fjelltur?
- Hvor ofte går du på tur? *Oppfølgingsspørsmål* – er disse turene som oftest planlagt eller spontane?
- Hvordan vil du si vanskelighetsgraden er på dine turer? *Oppfølgingsspørsmål* – har vanskelighetsgraden noen betydning?
- Hvilke forventninger har du til de turene du liker å gå? *Oppfølgingsspørsmål* - når du har gått turen, føler du at du har oppnådd det du ville?
- Når du møter på andre turgåere i fjellet, har du noen tanker og forventninger om hvem de er og hvorfor de er ute på tur? *Oppfølgingsspørsmål* – Har du inntrykk av at det er et fellesskap blant de som er ute og går i fjellet? - Hva tenker du dere har til felles og hva er ulikt mellom dere?
- Må du følge noen normer når du går på tur i fjellet?
- Hva føler du fjellturer har gitt deg som person?
- Avslutning: - Har du noen ekstra kommentarer eller noe du føler du ikke fikk sagt?
- Kan jeg kontakte deg igjen hvis det er noe jeg vil avklare eller det dukker opp nye spørsmål?